

სამეცნიერო კონფერენცია საქართველო

ხაშურის მუნიციპალიტეტის გაზეთ „ხაშურის მოამბის“ დამატება
№8, 27 აბგისტო, ორშაბათი, 2018 წელი

ამონიური კლენილიდან 8 ივნისი!

ძობვის ჩაღებელიდან 8 ივნისი!
სისმინდიდან ძობვის ეს დღე!
სასხლის ნიმად სიმუდიდოდ გადაიღო.
ორნავები შედეგიდან შესხვებები!

ახე ლურჯი დოკუმენტები. დაბადებოს
შემძლოული ლიცენზია და მუნიციპალიტეტის
საკუთრების თავიდან გვიანდეთ
ჩვენი დოკუმენტის სიმარტის!

ნერიყითი ნერილები დაინარებოს
შესხვები ძირიბლის გვიანდეთ!
ძობვის ჩაღებელიდან 8 ივნისი -
ძოფენებადან ჩიდავილიას ფინა!

არა ბეჭედი

12 ივნის - ცერემონია გამოიწვეოს
ეს 2018 წ.

შეხვედრი მხერილის

8 აგვისტოს, ხაშურის მუნიციპალიტეტის საბიბლიოთეკო გაერთიანების სამყითხველო დარბაზმა მწერალსა და საზოგადო მოღვაწეს, ქ-ნ მზია ხეთაგურს უმასპინძლა. „ამოხიერ კალენდრიდან 8 აგვისტო“ – პოეტის ლექსის ეს სტრიქონები ლაიტმოტივად გასდევდა საღამოს, რომელიც საქართველოს ოკუპაციის 10 წლის თავს მიეძღვნა. პოეტის შემოქმედების თაყვანის მცემლების გარდა, საღამოს ესწრებოდნენ სამაჩაბლოდან გამოყოლილი ტეივილით გულსავსე ჩვენი თანამემამულები: პოეტი და კომპოზიტორი შოთა დარბუაშვილი, პოეტი ქალბატონები: უჯუნა ცენგირაშვილი-ქვრივიშვილი და ლეილა ჯახველაძე.

მზია ხეთაგურის მრავალმხრივი, საინტერესო შემოქმედება მძაფრი კრიტიკული წერილებითაც არის გამორჩეული, რომელიც ქართულ ლიტერატურასა და მწერლობაში ზოგადად მიმდინარე პროცესებთან ერთად, ქართულ-ოსურ ურთიერთობებში ხელოვნურად შექმნილი კონფლიქტის ზედმინევნით ზუსტად შეფასებასა და ანალიზს მოიცავს. „სიმართლის მთექმელს“ კი, ჩვენში „ცხენი რომ შეკაზმული უნდა ჰყავდეს“, – არახალია. თუმცა, ნახევრად ოსური წარმოშობის ქართულენოვან მწერალს არასდროს უსარგებლია იმ საცდური კეთილდღეობით, რასაც მას „ზემოდან“ სთავაზობდნენ მხოლოდ ერთი ფრაზის სანაცვლოდ: „ცხინვალი ოსეთია!“ და რისი უარყოფის გამოც, მის სიცოცხლეს საფრთხე დაემუქრა.

ამ და, სხვა, სხვა არაერთი ლვანწლისთვის მწერალი ქალბატონი საქართველოს სულიერმა მამამ, კათალიკოს-პატრიარქმა – ილია მეორემ წმინდა გიორგის იქროს მედლით დააჯილდოვა.

მზია ხეთაგური დღემდე ამ სიმართლის სადარაჯონე დგას და მთელი თავისი ცხოვრებითა და მოღვაწეობით უხდის ხარკს, რომლის ჭეშმარიტებასაც ეს წერილი-მონოლოგი ღალადებს.

მაგალითად: ყირიმი რუსეთია, სოჩა (ანუ სოჭი) რუსეთია, აფხაზეთი, თურმე, – დამოუკიდებელი აფხაზეთი ანუ რუსეთია, შიდა ქართლი (სამაჩაბლო, ცხინვალი, ახალგორი, და ა. შ.). ოსეთი ანუ რუსეთია, ახალციხის ნაწილი სომხეთია, გარეჯი აზერბაიჯანია და... ესეც არ ყოფილა საკმარისი – თურმე, ე. წ. ჩრდილოეთ ოსეთიდან დაწყებული როკის გვირაბის გავლით მცხეთამდე, ოსეთ-რუსეთია! ეს კომიკური სურვილი საქართველოს ტრაგედიად ექცა.

საქართველო კავკასიის ხერხემლია. სწორედ ამ ხერხემლის გადატეხვას ცდილობს რუსეთის იმპერია, რომლის მიზანი მთელი კავკასიის დაპყრობა! მცირე ერების ქართველებთან დაპირისპირება კი ერთ-ერთი ყველაზე საიმედო საშუალებაა ამ მიზნის მისაღწევად! ეს იმდენად ტევადი თემაა, რომ არც დრო, არც საწერი ფურცლები არ იქნება საკმარისი! ფაქტი ერთია:

ჩვენი ხელისუფლების მიერ საქართველოს მომავლის, მისი მოსახლეობის ისეთივე შეყვარებაა საჭირო, როგორც, ვთქვათ, ილია ჭავჭავაძეს უყვარდა თავისი ერი. სიყვარულთან ერთად, სძულდა კიდეც მცონარები, უწიგნურობითა მბიციურებიდასაკუთარ „კეთილდღეობაზე“ გადასული ცხოველთა მსგავსი ქართველები. და ვიცით, ხომ ვიცით, რომ „ამ სიძულვილში რაოდენი სიყვარულია!“

თუ ჩვენს დღევანდელ ხელისუფლებას საკუთარი სტომაქი და ადამიანთა სილატაკის ხარჯზე ბანკში ჩადებული სიმდიდრე უფრო ეძვირფასება, მაშინ სათქმელიც არაფერია – „ძალლი ყეფს, ქარავანი მიდის.“ მაგრამ, ანდაზის მიხედვით, ქარავანში მიზნისკენ ჯიუტად მიმავალი ხალხი იგულისხმება, ხოლო ძალლში – ხელისშემშლელი, არაფრის მაქნისი კაცუნა. ასე, რომ ანდაზის ჭეშმარიტი მნიშვნელობა თავის ფუნქციას უნდა დაუბრუნდეს და ხმის ჩახლეჩამდე რომ ყეფდნენ იმპერიულიძალისაგრესორები, ჩვენიქარავანიანუ ჩვენი ხელისუფლება, ხალხთან ერთად, მაინც ჯიუტად უნდა მიიჩევდეს წინ – საქართველოს გაერთიანებისაკენ, დაპყრობილი მიწების დასაბრუნებლად! მაგრამ ეს რომ მოხდეს, მთელი ხელისუფლება რამდენიმე თავგანწირულ თავკაცა საჭიროებს. (რამდენიმეზე მეტიც გვჭირდება, მაგრამ ეს რამდენიმეც თუ მართლა თავდადებული და გონიერი აღმოჩნდება, მიზნისკენ სვლა საგრძნობლად გაადვილდება!)

ალბათ ბევრმა იცის, რომ შეხვედრები, საღამოები, წიგნები, პრემიები, სიგელები თუ მედალ-ორდენი არ მაკლია. მაგრამ ხაშურში ჩატარებული საღამო, რომელიც 8 აგვისტოს შედგა, ჩემს პერსონალურ საღამოდ არ მიმაჩნია. ეს იყო საღამო-აქცია, გულისტკივილის გამოხატვა, საკუთარ მინაზე დაჩაგრულთა გამოსარჩლებისა და იმედის ნაპერნკლის გაღვივების მცდელობა.

დღეს ხაშურის დეპუტატი ბატონი სიმონ ნოზაძე გახლავთ. გადმომცეს მისი კეთილი სურვილები. კეთილი სურვილები კარგია, მაგრამ მე უფრო იმან გამახარა, რომ მასზე არაერთი თბილი სიტყვა მოვისმინე, რომელიც იმედს აღმიძრავს, რომ იქნებ, იგი სწორედ იმ „რამდენიმე თავგანწირულ თავკაცთა“ შორის მოიაზრება? ეს იმედი თუნდაც იმიტომ გამიჩნდა, რომ თავად ცნება „იმედის“ დიდი სურვილი მაქვს და ეს თავკაცი ჩემი იმედის გაცრუებისთვის არ მემეტება... მითუმეტეს, რომ ლიტერატურის ცოდნა, კულტურის შეფასება-დაფასება და ინტელექტუალი ძალიან სჭირდება ხელმძღვანელ პირს და ამ მხრივ, ბატონი სიმონ ნოზაძე, მართლაც, გამორჩეულია.

მე მკითხეს – ვარ თუ არა კონფლიქტის მსხვერპლი? ვიმეორებ:

8 აგვისტო – კალენდრიდან ამოხეული და უკან ჩასაბრუნებელი ფურცელი!

ამ განცხადებას ვაკეთებდი, ვაკეთებ და მომავალშიც განვაცხადებ, რომ:

არ არსებობს ქართულ-ოსური კონფლიქტი!

არსებობს რუსეთის იმპერიული ზრახვებით შეპყრობილთა მრავალსაუკუნოვანი პანდა! და რუსი ხალხი ამ პანდის წევრი კი არა, მსხვერპლია, რადგან რუსული იმპერიის „ნეალობით“ რუსი, როგორც ერი, შეიძულა თითქმის მთელმა მსოფლიომ!

თავად რუსი ხალხი თავისი ბუნებით უშუალო, მშრომელი, კეთილი და ბუნებრივია, – არაფერს თამაშობს, მისგან შორს არის აღმოსავლურ-დასავლური ხაფანგების დადების უნარი და სურვილი. თავად რუსეთის იმპერიული სულისკვეთებისაგან არის დასაცავი უბრალო რუსი ხალხი. მისი მსოფლიო მასშტაბის დონის კულტურა-ხელოვნება, ლიტერატურა, მეცნიერება სწორედ ზემოთ ჩამოთვლილმა თვისებებმა განსაზღვრეს. რუსეთი (ანუ რუსული იმპერია) აგრესორია და აქ საკამათოც არაფერია. წლების მანძილზე ეს ბანდა ადგენდა ფალსიფიცირებულ რუკებს, ისტორიის სახელმძღვანელოებს და ამ მზაკვრული „ფაქტებით“ კვებავდა სხვადასხვა ეროვნების სულიერებას ჯერ კიდევ მათი ბავშვობის წლებში. ეს იყო ტვინში, ფსიქოლოგიაში თანდათან ჩანაბილი ნამები, რომლებიც საჭიროების უამს, ფერტებდებოდნენ და თავის „სიტყვას“ ამბობდნენ!

ოსებსა და ქართველებს შორის კონფლიქტი არ ყოფილა, – ეს იყო რუსეთის იმპერიის სურვილი! კონფლიქტის გარეშე კი მსხვერპლიც ვერ ვიქები! მაგრამ პროვოკატორებსა და ჩვენს ხელისუფლებაში ჯერაც არსებულ გულგრილ, საკუთარ კეთილდღეობაზე ორიენტირებულ ზოგიერთი „მოლვანის“ წყალობით, რუსეთის იმპერიის მსხვერპლთა რიცხვი გაიზრდება თავად საქართველოს ხელისუფლების მხოლოდ სავარძლების ტკბობითა და მშრომელი ხალხის გაჭირვების მიმართ უგულისყურობით!

დათბება თუ არა ურთიერთობები? – მეკითხებიან ხოლმე. მე მარჩიელიარვარ, რომ მკითხველი გავაოცონის მინასნარმეტყველებით!

ვიმეორებ: მხოლოდ თავგანწირვა თუ გაათბობს გულებს, მხოლოდ თავგანწირვა გზაშივე გაყინავს ჩრდილოეთიდან ჩრდილოური ზამთრის სუსხისთვის დამახასიათებელ ყველაზე მკაცრ, სარკაზმულ, დროებით გამარჯვების დროშის ფრიალით მოზეიმე დამპყრობთა ბანდას!

„ამოხიეთ კალენდრიდან 8 აგვისტო!“ – ჩემი ლექსის ეს სტრიქონი მაშინ დაკარგავს აქტუალობას, როდესაც ხელისუფლება ხალხის ხმას მიენდობა, ხოლო ხალხი კი – ხელისუფლების სინდისას!

ეს როცა მოხდება, კალენდარში 8 აგვისტო ზაფხულის ერთ ჩვეულებრივ დღედ დარჩება და რამდენი ბავშვიც დაიბადება ამ დღეს, იმდენი ფურცელიც დროშასავით იფრიალებს!

მზია ხეთაგური – მწერალი, საზოგადო მოლვანი, წმინდა გიორგის ოქროს ორდენის მფლობელი

საზღვარი (ანდერძი)

ჩემი ბავშვობის სასუფეველო!
გულნატყვიარო ჩემო ცხინვალო!
ჩემო ოსებო და ქართველებო!
ზღუდრის საყდარში სანთლის ციალო!
ერთმანეთს ქვები რომ დავუშინეთ, –
მტერი ზეიმობს სახემცინარი!
თამარს მისტირის თამარნაშენი,
მავთულხლართებში ტყვეობს ცხინვალი!
დამასაფლავეთ ზედ იმ „საზღვარზე“,
ამ სიყვარულის უსაზღვროებით!
გულის ჭიშკარი მე ვერ ჩავრაზე
აქ – ქართველების, იქით – ოსების!
დამასაფლავეთ ფარდაახდილი,
ზურგში მახვილით, ცით გაფრენილით!
დამასაფლავეთ, როგორც სამხილი,
როგორც მანდილი – ძირს დაფენილი!
დამასაფლავეთ ნიშნად სირცხვილის,
ნიშნად ლაჩრობის, ნიშნად მტრობისა!
დამასაფლავეთ, როგორც სიკვდილი,
თავლაფდასხმული ჩვენი ძმობისა!
დამასაფლავეთ, როგორც სინდისი, –
სიმართლეს თავი რომ ვერ არიდა,
დამასაფლავეთ, როგორც „სიმდი“ და,
როგორც „ჩაკრულო“, ან „ვარაიდა!“
უსამართლობის გულშემზარავი –
დაასაფლავეთ თავად საზღვარი –
ჩვენი წარსულის უღვთოდ მპარავი,
სისხლით და ცრემლით გაუმაძლარი!
გულში დაჭრილი, ჩემით მღაფავი,
ვერ გადავდივარ ძმებთან ალავერდს!
დაასაფლავეთ ჩემი საფლავიც და,
ეს ლექსებიც დაასაფლავეთ!

ავტორის სურა

გმირო

გმირო, დედაის სიცოცხლევ,
ომში წასულო, ერთავ,
არ მოკვდი, – გარდაიცვალე
და ახლოსა ხარ ღმერთან!
გამომეცხადე, მითხარი:
ბევრს ნუ სტირიო, ოღონდ,
შენ რომ ვერ მხედავ,
არ ნიშნავს,
მინად ვიქეცი მხოლოდ!
მე ვალი მქონდა ქვეყნისა,
გადავიხადე მშვიდად, –
უკანა კაცის ნიმუშად,
წყალს გადებული ხიდად!

ქავული ცუქულაშვილი

საძმო საფლავები

აგვისტოს ხვატია, ფერებს ზურმუხტისას,
ძოწი შეერწყა, უხეშად შეერია...
აგვისტო, შეუმჩნევლად შემოპარული,
გრძნობაამშლელი და ჩემი მომრევია!
საძმო საფლავები... ფერთა თალხი გამა,
თურმე, ლომგულები, მართლა გაგვიზრდია!
კალთით დაგვიფარე, გვიხსენ, ღვთისმშობელო,
სული მეხუთება... ეს რა ამინდია!
სანთელს დაგანთებ და ჩემთვის ვიმეორებ:
ღმერთო, აგვაშორე მსგავსი აგონია...
მშვიდად დაიძინეთ, ლომის ბოკვერებო,
საძმო საფლავები თქვენი აკვანია!

რა დავაშავეთ?!

გადაცურე, მთვარეო, ჩემი ფრონე – მდინარე?
წაგეყვანე... გახლავარ, ცრემლებისა მდინარე!
შენს იმედად ალარ ვარ, ქარს გავატან ხვაშიადს,
ჩემ მაგიერ შესცინოს მწუხრის ჟამს და განთიადს!
მოვიკითხავ ატმის ტოტს, რომ იფრქვევა სურნელად,
ფრონე დაბოლმილია, იმის მერე სულ ღელავს!
ნეტავ, რა დავაშავეთ, რად მოგვგლიჯეს სიწმინდეს!..
სანამ უნდა დავასხათ წყალი სხვების წისქვილზე?!

ლაცენტურული ხეშეწ

სამაჩაბლოში

ოუფუნდ უწყვისიშვილი-ჭრილიშვილი

უნაპირო სევდა

ძველ გულსაბნევად მკიდიხარ მკერდზე,
ჩემო სევდავ და ჩემო ტკივილო, –
აფხაზეთო და შენ, სამაჩაბლოვ,
რამდენჯერ უნდა გამოგიტირო!
თუ უნაპირო გამრიყავს სევდა,
თუ აღმოხდება ამ გულს ჩივილი,
ისევ შენა ხარ, ისევ შენა ხარ
ჩემი დარდი და დიდი ტკივილი...
მკერდში გულია, შემოძენილი,
გულში ხანდარი როდემდე მენთოს?!
გამიმთლიანე, გამიძლიერე,
ჩემი სამშობლო, მაღალო ღმერთო!

ლიახვისა და ფრონის ჭალებში
ჩამოყოლილი ქვიშის ჩივილი
მოსძალებია ნატკენ სულს ისე,
როგორც დაჭრილი წეროს ყივილი...
იქ, სამაჩაბლოს ძირძველ მიწაზე
დათარეშობენ უცხო ქარები!..
და ნატრულობენ ქართულ გალობას
მამა-პაპათა სალოცავები.
ხავსმოკიდებულ სასაფლაოზე
ჩამოუყრია ტოტები ტირიფს,
სანათესაოს ცრემლების ნაცვლად,
ქართველთ სამარხებს ღრუბელი სტირის.
ნისლს დაუპყრია კავკასიონი,
გვიხმობს, მოგვძახის ჩვენი სოფლები,
დასაფიცარი მიწა ქართული
ვინ მოგვინათლა, როგორც ოსეთი?
ან ვინ არჩევდა ოსა და ქართველს,
იყო ძმობა და იყო ერთობა,
ბებერი ფესვი ქართულ ყლორტს აყრის
იქ, გაზაფხული უჩვენოდ მოვა.

შინდისთან

მზე იწვოდა, ქარს კი მუხლი მოეყარა
და სიკვდილის ცელი უღვთოდ ტრიალებდა...
სამშობლოს და მამულისთვის თავგანწირვა
ბიჭებისთვის იყო სულის ზიარება...
სიო ჩუმად მიეფერა დევგმირ ბიჭებს,
მიწამ სისხლი მირონივით პეშვით მოსვა...
მზე ჩაინვა, ქარმა მუხლი მოიყარა,
შინდისის ცა გლოვის ფერად შეიმოსა!!!

* * *

არ ეპატიება

გულდარდიანად ბევრჯერ მივლია,
მინდვრად გასული შევტიროდი ცვრიან ბალაზებს....
სამშობლოს სევდას ტანზე ვირგებ,
ვით გიჟის პერანგს... მტკივა, მადარდებს
ის მავთულხლართი, –
ნაფლეთ-ნაფლეთ რომ მპარავს მამულს,
სხეულს მიკაწრავს,
ჩემს გულზე გადის...

ვით ეპატიოს კაენს
სისხლით გაპოხილი მიწა!
მიტაცებული სოხუმი,
გაგრა, მონანავე რიწა...
ვით ეპატიოს ცხინვალი,
ვით ეპატიოს გორი?!
გადმოწეული სამნებით,
გზები გამხდარა შორი...
ბიჭების დაღვრილი სისხლი,
ფუსფუსს მონატრული კერა...
უფალი მიაგებს ყველას
თავის მისაგებელს, მჯერა!